

**Тернопільська обласна рада
Департамент освіти і науки Тернопільської обласної військової
адміністрації
Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна
академія ім. Тараса Шевченка**

Кафедра педагогіки, психології та соціальної роботи

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з навчально-педагогічної
роботи
Марія БОДНАР
«01» вересня 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОСНОВИ ПСИХОЛОГІЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ

рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

галузь знань: 05 Соціальні науки та поведінкові науки

спеціальність: 053 Психологія

освітньо-професійна програма: Психологія

Робоча програма навчальної дисципліни «Основи психологічної реабілітації» для здобувачів вищої освіти, які навчаються за спеціальністю 053 Психологія. Кременець, 2025 р. 16 с.

Розробник: Т. В. Новак, доцент кафедри педагогіки, психології та соціальної роботи,
кандидат педагогічних наук, доцент.

Протокол №1 01.09.2025 року

В.о. зав. кафедри М. Я. Ярошук

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, предметна спеціалізація, освітньо-професійна програма	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів –3	Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки	Нормативна	
Кількість модулів – 1			
Змістових модулів – 2			
Загальна кількість годин –90	Освітньо-професійна програма: Психологія Освітній ступінь: перший (бакалаврський)	Рік підготовки:	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 3,2		4	4
		Семестри	
		7	7
		Лекції	
		16 год	6
		Практичні, семінарські	
		18год	6
		Самостійна робота	
56 год		78	
	Вид контролю: екзамен		

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить (%):

для денної форми навчання – 38%/62%.

для заочної форми навчання – 13 % /87 %.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета викладання курсу навчальної дисципліни «Основи психологічної реабілітації» - розкрити значення даного курсу у структурі практичної діяльності психолога; ознайомити студентів з специфікою проведення реабілітаційних заходів; розширити теоретичні уявлення про психологічну реабілітацію та стадії реабілітаційного процесу; поглибити наукові уявлення про реабілітаційний потенціал особистості та особливості психологічного супроводу в реабілітаційних установах.

Передумови для вивчення дисципліни

В навчальній дисципліні «Основи психологічної реабілітації» об'єднуються та синтезуються знання, набуті студентами при вивченні інших психологічних дисциплін – «Загальна психологія», «Психофізіологія», «Вікова психологія з практикумом», «Соціальна психологія» тощо.

Вивчення курсу «Основи психологічної реабілітації» спрямоване на формування у студентів професійних компетентностей:

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері психології, що передбачають застосування основних психологічних теорій та методів і характеризуються комплексністю і невизначеністю умов.
Загальні компетентності	ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК5. Здатність бути критичним і самокритичним. ЗК6. Здатність приймати обґрунтовані рішення, аналізувати власну діяльність. ЗК7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК8. Навички міжособистісної взаємодії, здатність до толерантної поведінки. ЗК9. Здатність працювати в команді.
	ЗК 13. Здатність розуміти, висловлювати та інтерпретувати поняття, факти, думки, почуття як усно, так і письмово, слухати, говорити, читати та писати державною мовою у відповідних соціальних та культурних контекстах.

Спеціальні (фахові , предметні) компетентності (СК)	СК1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології, розуміти походження психічних розладів і психологічних проблем. СК2. Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ. СК3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків (зокрема, в контексті організації заходів раннього втручання). СК4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел. СК5. Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій. СК6. Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження з урахуванням індивідуально-психологічних характеристик. СК7. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації. СК8. Здатність організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову, в т.ч. особам, які отримали психологічні травми, зокрема внаслідок війни). СК9. Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну роботу відповідно до запиту. СК10. Здатність дотримуватися норм професійної етики та усвідомлювати межі своєї компетентності. СК11. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.
7 - Програмні результати	
Програмні результати навчання	ПР1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та
	пропонувати шляхи їх розв’язання. ПР2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань. ПР3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т. ч. з використанням інформаційно-

	комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань. ПР4. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел. ПР5. Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проективні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги. ПР6. Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження. ПР7. Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки. ПР8. Презентувати результати власних досліджень усно / письмово для фахівців і нефахівців. ПР9. Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні з рішення щодо їх розв'язання (зокрема, щодо організації заходів раннього втручання) ПР10. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника. ПР11. Скласти та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій (в т.ч. у роботі з особами, що отримали психологічні травми, зокрема внаслідок війни). ПР12. Скласти та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів тощо, відповідно до вимог замовника.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи психологічної реабілітації

Тема 1. Загальне поняття про реабілітацію

Різноманіття уявлень про реабілітацію. Розвиток загальної концепції реабілітації. Види реабілітації. Основні принципи реабілітації: єдності біологічних та психосоціальних чинників, різноплановості, партнерства, системності, індивідуальності, перехідності тощо. Психологічні та соціальні чинники в структурі лікування та реабілітації. Об'єкти реабілітації. Реабілітаційний потенціал особистості. Правові засади реабілітаційного процесу. Основні складові реабілітації.

Тема 2. Завдання психологічної реабілітації та фази реабілітаційного процесу

Предмет, мета і завдання сучасної реабілітаційної психології. Структура, основні напрями і проблеми сучасної реабілітаційної психології. Етапи та завдання психологічної реабілітації. Методи психологічної реабілітації. Критерії ефективності психологічної реабілітації. Організація психологічної підтримки в реабілітаційних установах.

Тема 3. Особливості організації та впровадження системи раннього втручання

Організаційний аспект реабілітаційного процесу. Зміст системи раннього втручання. Характеристика основних моделей раннього втручання. Функції фахівців медичної та психологічної галузей в системі раннього втручання. Мультидисциплінарна команда.

Змістовий модуль 2. Практичні аспекти психологічної реабілітації

Тема 4. Особливості психологічної реабілітації соматично хворих та осіб з обмеженими можливостями

Вимоги щодо організації допомоги хворим на соматичні захворювання. Основи психологічної реабілітації осіб, які мають особливі потреби та вади розвитку. Вимоги до фахівців психологічного профілю та моніторинг динаміки процесу реабілітації.

Тема 5. Психолого-педагогічна робота з членами сімей дітей з обмеженими можливостями

Соціально-психологічні проблеми сімей, які виховують дітей з обмеженими можливостями. Психологічна допомога родинам з дитиною, яка має особливі потреби. Реабілітаційна культура та реабілітаційна активність батьків. Психологічна просвіта батьків. Патронажна робота. Форми групової та індивідуальної роботи з батьками.

Тема 6. Організація психологічної допомоги при стресових реакціях

Історія розвитку концепцій про стрес та його вплив на людину. Поняття про

загальну адаптивну реакцію та її неспецифічність. Фази і компоненти стресу. Особливості переживання стресових і травмивних ситуацій. Індивідуально-типологічні, гендерні та інші характеристики сприйняття стресових чинників.

Тема 7. Психологічна реабілітація осіб з девіантною поведінкою

Особливості психолого-педагогічної та соціально-психологічної реабілітації осіб з девіантною поведінкою. Види девіантної поведінки. Психолого-педагогічна реабілітація дітей з неблагополучних сімей. Специфіка роботи психолога в центрах соціально-психологічної реабілітації дітей. Психологічний супровід дітей з педагогічною занедбаністю.

Тема 8. Мотиваційний чинник в реабілітаційному процесі

Принципи та підходи роботи з мотивацією в психології. Робота з ресурсами в психологічній реабілітації. Основні підходи в активації та мобілізації реабілітаційного процесу. Використання сучасних інтеграційних методів в роботі з мотивацією в реабілітаційній діяльності. Особливості функціонування груп підтримки та груп взаємодопомоги.

Тема 9. Особливості створення програм психологічної реабілітації: підходи та методи

Суспільні моделі в психології здоров'я. Соціальна реклама в психології здоров'я. Проактивна поведінка. Специфіка складання програм реабілітації: підходи та методи.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма					заочна форма				
	Усього	л	п	лаб	с.р.	Усього	л	п	лаб	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Модуль 1										
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи психологічної реабілітації										
Тема 1	10	2	2	-	6	10	1	1	-	8
Тема 2	10	2	2	-	6	10	1	1	-	8
Тема 3	10	2	2		6	10	1	1	-	8
Разом за змістовим модулем 1	30	6	6	-	18	30	3	3	-	24
Змістовий модуль 2. Практичні аспекти психологічної реабілітації										
Тема 4	10	2	2	-	6	10	1	1	-	8
Тема 5	10	2	2	-	6	10	1	1	-	8
Тема 6	10	2	2	-	6	10	-	-	-	10
Тема 7	10	2	2	-	6	10	-	-	-	10
Тема 8	10	2	2	-	6	10	1	1	-	8

Тема 9	10	-	2	-	8	10	-	-	-	10
Разом за змістовим модулем 2	60	10	12	-	38	60	3	3	-	54
Усього годин	90	16	18	-	56	90	6	6	-	78

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Для денної форми	Для заочної форми
1.	Загальне поняття про реабілітацію.	2	1
2.	Завдання психологічної реабілітації та фази реабілітаційного процесу.	2	1
3.	Особливості організації та впровадження системи раннього втручання.	2	1
4.	Особливості психологічної реабілітації соматично хворих та осіб з обмеженими можливостями.	2	1
5.	Психолого-педагогічна робота з членами сімей дітей з обмеженими можливостями.	2	1
6.	Організація психологічної допомоги при стресових реакціях.	2	-
7.	Психологічна реабілітація осіб з девіантною поведінкою.	2	-
8.	Мотиваційний чинник в реабілітаційному процесі.	2	1

9.	Особливості створення програм психологічної реабілітації: підходи та методи.	2	-
Всього		18	6

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1.	Загальне поняття про реабілітацію: - підготувати термінологічний словник основних понять дисципліни «Основи психологічної реабілітації»; - створіть порівняльну таблицю щодо змісту систем заходів таких видів реабілітації, як медична та нейрореабілітація, психологічна реабілітація, психолого-педагогічна реабілітація, соціальна реабілітація, професійна реабілітація, побутова реабілітація.	6	8
2.	Завдання психологічної реабілітації та фази реабілітаційного процесу: - створити схему дисциплінарних та галузевих зав'язків реабілітаційної психології, як навчально-практичної дисципліни; - здійснити аналіз нормативно-правових актів, які регламентують процес психологічної реабілітації (Закони України, постанови Кабінету Міністрів України, накази міністерства України); - підготувати реферат, письмове повідомлення.	6	8
3.	Особливості організації та впровадження системи раннього втручання: -термінологічний словник основних понять дисципліни «Основи психологічної реабілітації»; -підготувати реферат, письмове повідомлення.	6	8
4.	Особливості психологічної реабілітації соматично хворих та осіб з обмеженими можливостями: -термінологічний словник основних понять дисципліни «Основи психологічної реабілітації»; -підготувати реферат, письмове повідомлення.	6	8
5.	Психолого-педагогічна робота з членами сімей дітей з обмеженими можливостями: -термінологічний словник основних понять дисципліни «Основи психологічної реабілітації»; -підготувати реферат, письмове повідомлення.	6	8
6.	Організація психологічної допомоги при стресових	6	8

	реакціях: -термінологічний словник основних понять дисципліни «Основи психологічної реабілітації»; -підготувати реферат, письмове повідомлення.		
7.	Психологічна реабілітація осіб з девіантною поведінкою: -термінологічний словник основних понять дисципліни «Основи психологічної реабілітації»; -підготувати реферат, письмове повідомлення.	6	10
8.	Мотиваційний чинник в реабілітаційному процесі: -термінологічний словник основних понять дисципліни «Основи психологічної реабілітації»; -підготувати реферат, письмове повідомлення.	6	10
9.	Особливості створення програм психологічної реабілітації: підходи та методи: -термінологічний словник основних понять дисципліни «Основи психологічної реабілітації»; -підготувати реферат, письмове повідомлення.	8	10
Всього:		56	78

Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти під час самостійної роботи на семінарських та практичних заняттях

1-2 бали – студент виявляє знання і розуміння основних положень навчального матеріалу, може поверхово аналізувати події, процеси, явища і робити певні висновки; відповідь його правильна, але недостатньо осмислена; самостійно відтворює більшу частину навчального матеріалу; відповідає за планом, висловлює власну думку щодо теми, вміє застосовувати знання для виконання за зразком; користується додатковими джерелами.

3 бали – знання студента є достатньо ґрунтовними, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, логічно висвітлює події з точки зору смислового взаємозв'язку, уміє аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки та залежності між явищами, фактами, робити висновки, загалом контролює власну діяльність. Відповідь повна, логічна, обґрунтована, але з деякими неточностями. Студент виявляє вміння рецензувати відповіді інших та опрацьовувати матеріал самостійно.

4 бали – студент володіє глибокими та міцними знаннями, здатний використовувати їх у нестандартних ситуаціях; може визначати тенденції та протиріччя процесів; робить аргументовані висновки; критично оцінює окремі нові факти, явища, ідеї; використовує додаткові джерела та матеріали; самостійно визначає окремі цілі власної учбової діяльності; вирішує творчі завдання; відрізняє упереджену інформацію від об'єктивної; здатен сприйняти іншу позицію як альтернативну.

5 балів – студент має системні, дієві знання, виявляє творчі здібності у навчальній діяльності, користується широким арсеналом засобів-доказів своєї думки, вирішує складні проблемні завдання, схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; вміє ставити й розв'язувати проблеми, самостійно здобувати та

використовувати інформацію, виявляє власне ставлення до неї; самостійно виконує науково-дослідну роботу; логічно і творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; розвиває свої обдарування та нахили.

7. Індивідуальні завдання

1. Особливості психореабілітації психічно хворих осіб.
2. Психореабілітація осіб з соматичними захворюваннями.
3. Психологічна адаптація вимушених мігрантів.
4. Основні напрямки психологічної допомоги постраждалим від екстремальних ситуацій.
5. Основи реабілітації жертв сексуального насильства.
6. Робота з ресурсами в психологічній реабілітації.
7. Поняття про полімодальну життєву кризу.
10. Поведінкові та когнітивні методи допомоги постраждалим в екстремальній ситуації.
11. Характеристика психологічних факторів виникнення психосоматичних захворювань та їх психологічні прояви.
12. Психотерапевтичне втручання або психотерапевтична інтервенція, їхня характеристика.
13. Реабілітація родин з дитиною, яка має особливі потреби.
14. Методики зняття мускульної напруги у постраждалих в екстремальній ситуації.
15. Поведінкові та когнітивні методи допомоги постраждалим в екстремальній ситуації.
16. Атр-терапевтичні методи психореабілітації.
17. Психологія та реабілітологія гострого горя.
18. Особливості функціонування груп підтримки та груп взаємодопомоги.

Порядок подання та захист ІНДЗ

1. Звіт про виконання ІНДЗ подається у вигляді реферату, презентації тощо.
2. ІНДЗ подається викладачу не пізніше ніж за 2 тижні до підсумкового контролю або завершення семестру.
3. Оцінка за ІНДЗ виставляється на заключному занятті (семінарському, практичному) на основі попереднього ознайомлення викладача зі змістом ІНДЗ. Можливий захист завдання шляхом усного звіту студента про виконану роботу або презентації.
4. Оцінка за ІНДЗ враховується при виведенні підсумкової оцінки з навчального курсу. Максимальна кількість балів – 15.

Критерії оцінювання ІНДЗ

При розробленні критеріїв оцінки за ІНДЗ береться за основу повнота і правильність виконання завдання, ступінь усвідомлення та розуміння студентом навчального матеріалу проблемного характеру; враховується здатність студента диференціювати, інтегрувати та уніфікувати отримані знання, застосовуючи наукову

термінологію; уміння здійснювати самостійний пошук та використання додаткового матеріалу для глибокого, логічного і творчого аналізу вивченого; уміння творчо застосовувати теоретичні знання при виконанні практичних завдань; мовленнєве оформлення відповіді тощо.

1 бал – студент має початковий рівень знань і не виявляє інтерес до навчального матеріалу; механічно відтворює зміст відповідного параграфу підручника/посібника; копіює певне завдання без будь-яких власних висновків та узагальнень;

2 бали – студент виявляє первинний інтерес до навчального матеріалу; має фрагментарні навички в роботі з підручником, але самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі; здатен давати відповіді на прості, стандартні запитання;

3 бали – студент знає близько половини навчального матеріалу і здатний відтворити його відповідно до тексту підручника або пояснень викладача; описує явища, процеси без пояснень їх причин; за допомогою викладача здатен відтворити їх послідовність, але слабо орієнтується в поняттях;

4 бали – студент знає більше половини навчального матеріалу, розуміє основний навчальний матеріал, але відтворює його з помилками та неточностями; здатен з помилками й неточностями дати визначення основних понять; відповіді на додаткові питання непослідовні та нелогічні;

5 балів – студент має стійкі навички роботи з текстом підручника; може самостійно оволодіти більшою частиною навчального матеріалу; формулює поняття, наводить приклади, підтверджує висловлене судження одним-двома аргументами; здатен за необхідності використовувати наочні матеріали;

6 балів – студент виявляє знання і розуміння основних положень навчального матеріалу; може поверхово аналізувати події, процеси, явища і робити певні висновки; відповідь його правильна, але недостатньо осмислена;

7 балів – студент самостійно відтворює домінуючу частину навчального матеріалу; відповідає за планом, висловлює власну думку щодо теми, вміє застосовувати набуті знання при розв'язуванні психологічних задач; користується додатковими джерелами;

8 балів – студент правильно і логічно відтворює навчальний матеріал; розуміє основоположні теорії та факти, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; вміє застосовувати засвоєний матеріал у стандартних ситуаціях;

9 балів – студент уміє наводити окремі власні приклади на підтвердження певних теоретичних положень; самостійно користується додатковими джерелами; свідомо контролює власні навчальні дії; правильно використовує термінологію; складає таблиці та схеми;

10 балів – знання студента є достатньо повними; він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, логічно описує певні явища з точки зору їх смислового взаємозв'язку; відповідь повна, логічна, обґрунтована, але з деякими фрагментарними неточностями;

11 балів – студент уміє аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки та залежності між явищами та фактами, розглядати виявлені закономірності, робити самостійні висновки; загалом належною мірою контролює власну учбову діяльність;

12 балів – студент володіє глибокими та міцними знаннями, здатен використовувати їх у нестандартних ситуаціях; може визначати тенденції та протиріччя процесів; робить аргументовані висновки; критично оцінює окремі нові факти, явища, ідеї; використовує додаткові джерела та матеріали;

13 балів – студент самостійно визначає окремі цілі власної учбової діяльності; вирішує творчі завдання; відрізняє упереджену інформацію від об'єктивної; здатен сприйняти іншу позицію як альтернативну щодо власної;

14 балів – студент має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності у навчальній діяльності, користується широким арсеналом засобів-доказів своєї думки, вирішує складні проблемні завдання, схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ;

15 балів – студент вміє ставити й розв'язувати проблеми, самостійно здобувати та використовувати інформацію, виявляє власне ставлення до неї; самостійно виконує науково-дослідну роботу; логічно і творчо викладає матеріал у будь-якій формі; активно розвиває свої обдарування та нахили; вільно висловлює перспективи у відповідній сфері досліджень.

8. Методи навчання

Лекції (традиційна, проблемна, лекція-презентація із застосуванням ІКТ), пояснення, розповідь, семінарські заняття, евристична бесіда, творчі есе, дискусії, моделювання ситуацій, бліц-опитування, тематичні презентації, кейс-метод, опрацювання наукових джерел, виконання ІНДЗ.

9. Методи контролю

Поточне оцінювання: усне та письмове опитування, поточне тестування, оцінювання презентацій, ІНДЗ, самостійної роботи, підсумковий тест.

Підсумковий контроль - екзамен.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне опитування											Сума
Змістовий модуль № 1			Змістовий модуль № 2						Підсумковий тест	ІНДЗ	
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9			
5	5	5	5	5	5	5	5	5	40	15	100

Шкала оцінювання знань та вмінь здобувачів вищої освіти під час підсумкового контролю, яка передбачає співвідношення питомої ваги

результатів поточного й проміжного контролю та результатів здачі екзамену

За шкалою ECTS	За національною шкалою	За шкалою академії	Підсумкова оцінка	
			Результати поточного та проміжного контролю – коефіцієнт 0,5	Результати здачі екзамену – коефіцієнт 0,5
A	Відмінно	90 – 100	90 – 100	90 – 100
B	Добре	82 – 89	82 – 89	82 – 89
C		75 – 81	75 – 81	75 – 81
D	Задовільно	67 – 74	67 – 74	67 – 74
E		60 – 66	60 – 66	60 – 66
FX	Незадовільно	35 – 59	35 – 59	35 – 59
F		0 – 34	0 – 34	0 – 34

Критерії оцінювання за національною шкалою

Оцінка А «5» («відмінно») (90–100): студент виявляє міцні, глибокі та системні знання навчально-програмованого матеріалу; відповідь студента повна, правильна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення навчального матеріалу; демонструє вміння самостійно знаходити та користуватися джерелами інформації, критично оцінювати окремі нові факти, явища, ідеї, встановлювати причинно-наслідкові та міжпредметні зв'язки, робити аргументовані висновки; користується широким арсеналом засобів доказів власної думки, вирішує складні проблемні завдання; виявляє варіативність мислення і раціональність у виборі способів розв'язання практичних завдань; творчо застосовує професійні вміння і навички; вміє пов'язати теорію з практикою; володіє культурою викладу інформації, мова студента грамотна.

Оцінка В «4» («добре») (82–100): студент виявляє міцні, повні, ґрунтовні знання навчально-програмованого матеріалу; демонструє розуміння основоположних теорій і фактів, вміння аналізувати, порівнювати та систематизувати інформацію, встановлювати зв'язок з обраною професією та робити висновки; використовує загальновідомі докази у власній аргументації; вільно застосовує матеріал у стандартних ситуаціях; відповідь студента в цілому правильна, логічна та достатньо обґрунтована, однак при відповіді та виконанні практичних завдань допускає несуттєві помилки; рівень мовленнєвої культури відповідає загальноприйнятим нормам.

Оцінка С «4» («добре») (75–81): студент виявляє знання і розуміння основних положень навчального матеріалу, проте його знання недостатньо глибокі та осмислені; відповідь на рівні загальних уявлень про предмет; демонструє деяке порушення логічності й послідовності викладу матеріалу; виявляє вміння частково аналізувати навчальний матеріал, порівнювати та робити певні, але неконкретні й неточні висновки;

не вміє пов'язати теоретичні положення з практикою; має фрагментарні навички в роботі з джерелами інформації; виявляє невисоку культуру викладу знань.

Оцінка Д «3» («задовільно») (67–74): студент фрагментарно відтворює незначну частину навчального матеріалу; має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення; виявляє елементарні знання фактичного матеріалу; викладає матеріал уривчастими реченнями, при відповіді допускає суттєві помилки, які не здатен виправити після коректування запитань; недостатньо володіє розумовими операціями; відсутні уміння і навички у роботі з джерелами інформації; не вміє логічно мислити та викласти свою думку.

Оцінка Е «3» («задовільно») (60–66): має мінімально достатні знання з дисципліни, зі значними помилками; у загальному недостатньо орієнтується у теоретичних ключових поняттях змістового модуля, теми; не досить впевнено, з суттєвими помилками застосовує знання у практичних ситуаціях.

Оцінка Ф «2» (35-59) (з можливістю повторного складання): студент не має мінімально достатніх знань з дисципліни; погано або зовсім не орієнтується у теоретичних ключових поняттях змістового модуля, теми; не виявляє навичок застосування знань у практичних ситуаціях; демонструє; не виявляє творчі уміння застосування знань, навичок у навчально-дослідній та практичній діяльності.

Оцінка FX «2» («незадовільно») (0–34) (з обов'язковим повторним курсом): не має мінімально достатніх знань з дисципліни; погано або зовсім не орієнтується у теоретичних ключових поняттях змістового модуля, теми; не виявляє навичок застосування знань у практичних ситуаціях.

11. Методичне забезпечення

Навчально-методичне забезпечення, періодичні видання, посібники, мультимедійні презентації за змістом тем.

12. Рекомендована література

1. Дуб В. Реабілітаційна психологія : методичні матеріали до семінарських занять для студентів ВНЗ. Дрогобич : редакційно-видавничий відділ Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка, 2017. 92 с.

2. Основи реабілітаційної психології : навчальний посібник. Том 1-3 / за заг. ред. Н. Пророк., Л. Царенко, Л. Гридковець. 2025. 690 с.

3. Основи реабілітаційної психології: подолання наслідків кризи : навчальний посібник. Том 1. / за заг.ред Н. Пророк. Київ, 2018. 208 с.

4. Катомік Г.В., Корнієнко І.О. Техногенні катастрофи: психологічна допомога очевидцям та постраждалим. 2003. № 6. С. 30-51.

5. Психологічна допомога постраждалим внаслідок кризових травматичних подій: методичний посібник/ З. Г. Кісарчук, Я. М. Омельченко, Г. П. Лазос, Л. І. Литвиненко... Царенко Л. Г.; за ред. З. Г. Кісарчук. К.: ТОВ“Видавницт-во “Логос”, 2015 р. 207 с.

6. Шевченко Н.Ф. Практикум із психологічної допомоги соматично хворим/ Практична психологія та соціальна робота. 2006. № 4. С. 17 - 29.

13. Інформаційні ресурси

1. Українські підручники онлайн. URL: <http://pidruchniki.ws>

2. <https://dovidnykmpz.info/psycho/psykhologichna-reabilitatsiia/>

3. <https://www.osce.org/files/f/documents/a/a/430805.pdf>